

Mile Boban

OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA (7.dio)

http://www.safaric-safaric.si/zds@@@/Zzx_POVEZNICE.htm

UVOD U OPIS – “OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA” – DRINA br. 2 1963. (2.dio) – Otporaš
<https://otporas.com/uvod-u-opis-od-ivan-planine-do-bleiburga-drina-br-2-1963-2-dio/>

OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA

"Za vrijeme razoružavanja moglo se vidjeti"...(7.dio)

Za vrijeme razoružavanja moglo se vidjeti na mnogim mjestima partizane, kako pomažu Englezima razoružavati hrvate. Kako je to teklo, razabire se iz nižih primjera. Englezi su podnosili, da Hrvate razoružavaju inicijativniji partizani.

Kad je skupina pukovnika Petrovića, inače polovina prvotne skupine generala Ajanovića, došla na dravski most kod **Kapel an der Drau (0701 Aut Kapel an Drau)**, gdje su na drugoj strani mosta bili Englezi, engleski je zapovjednik na uslijedilim pregovorima zahtijevao bezuslovno odlaganje oružja. Pukovnik Petrović je to odbijao, jer da su u Koruškoj partizani - i to čak prikriiveni iza engleskih trupa - koji napadaju nenaoružane Hrvate; konkretno, da po prijelazu tog mosta budu predani tim partizanima. Skupina se je raspolovila, te su njih 8.000, prešavši most, položili oružje, a njih 7.000 većinom su se razbježali i snalazili se, kako je tko znao.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0701_Aut_Kapel_an_Drau.jpg

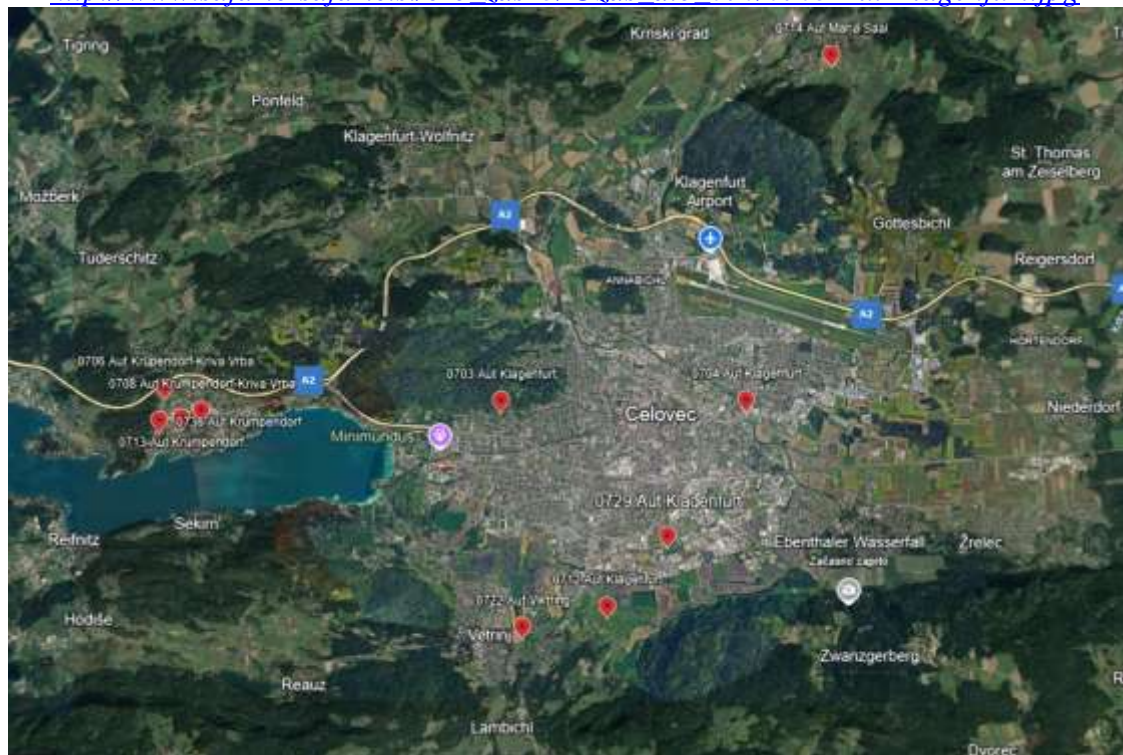
Mnoge skupine i skupinice, koje su se spretno probile, a još prije izručenja na Bleiburgu, bile su na putu za Klagenfurt opkoljavane i zaustavljane po partizanima. Medjutim, većina nije kretala bez Engleza, koji su živo patrolirali po putovima. Na nastalim pregovorima, a utjecajem Engleza, pogodili bi se, da se oružje baci u grabe i nastavi nesmetano dalje put. Ali, znalo se je nešto tog oružja i zadržati. Jednu kolonu od 20 kamiona s pripadnicima Poglavnikova Tjelesnog Zdruga, koja je od Griffena-**Grebini** (0702 Aut Griffen) put Klagenfurta-Celovec (0703 Aut Klagenfurt) išla pod zaštitom Engleza, nekoliko kilometara pred Klagenfurtom zaustavili su partizani i počeli je razoružavati, što su Englezi mirno posmatrali. I dok su neki časnici predavali oružje, drugi su to odbili. **Tada su partizani počeli skidati satove i prstenja s ruku časnika i, vidjevši to, Englezi su pokrenuli kolonu ispred nosa partizana.** Došavši u Klagenfurt, tu su je prepustili samu sebi.

Smještaj klagenfurskog dijela hrvatskog zbjega slijedio je prema tome, iz kojeg su pravca ili kojim putem skupine stizale u kotlinu. Uglavno bila su četiri područja.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0702_Aut_Griffen.jpg

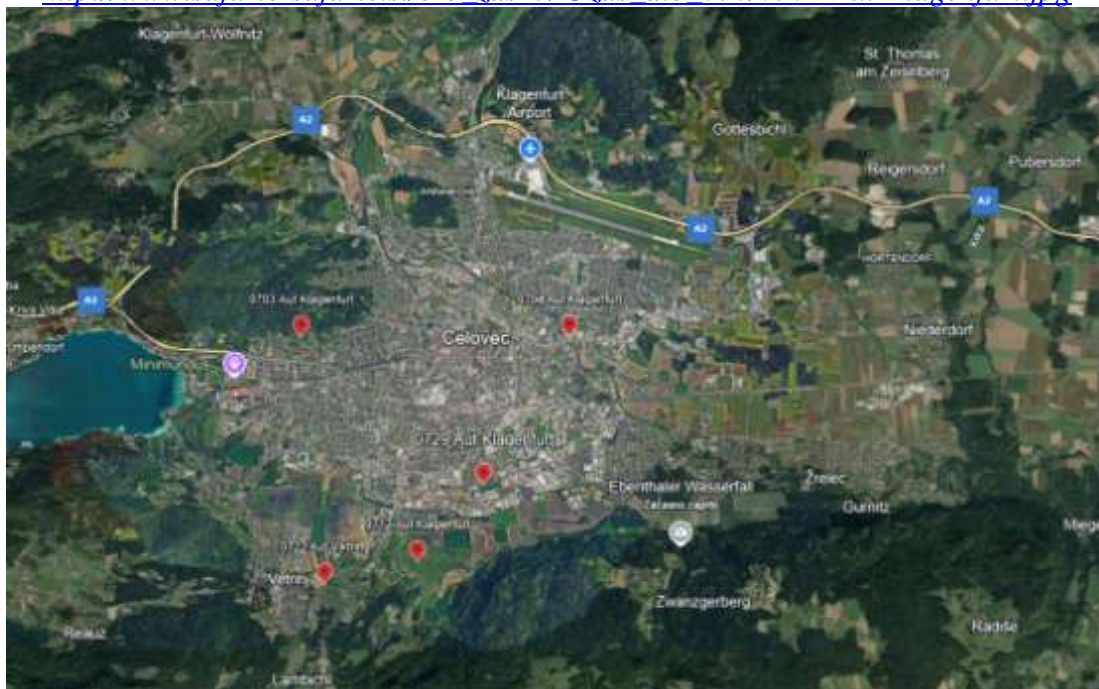

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0703_Aut_Klagenfurt.jpg

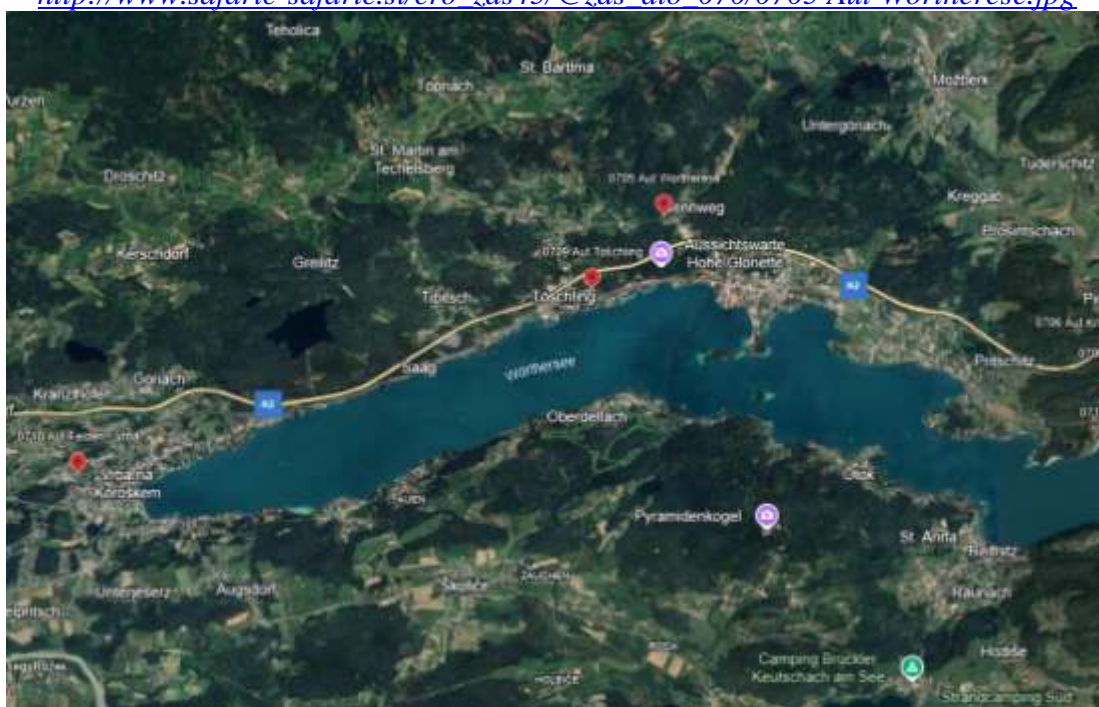

Na području Klagenfurt (**0704 Aut Klagenfurt**) - Krumpendorf - sjeverna obala Worthersee-a (**0705 Aut Worthersee**) spustili su se prvi, motorizirano stigli, zatim brzi pješaci i kasnije mnogo družina i skupinica, kako od Ajanović **sve skupine, tako i od kasnijih. U Klagenfurtu, mijenjajućeg mjesta i sati, dnevno se** mijenjao broj izbjeglica, ali uvijek je prosječno bilo dvije - tri tisuće. Za taj prolaz značajna je jedna skupina, skupila se još prvih dana, koja je **9. svibnja** - već narasla na pet tisuća osoba - bila stacionirana ured glavnog trga, kao jedno veliko mnoštvo, većinom vojnika, medju kojima su se nalazili takodjer mnogo raznih dužnosnika, novinara, profesora, intelektualaca raznih vrsta i nekoliko ministara. Odatle je tog dana bila pokrenuta put zapada do Krumpendorfa-**Kriva Vrba** (**0706 Aut Krupendorf - Kriva Vrba**), da Vladi uže pripadajućih 500 osoba budu tajnom rukom povedene dalje, onda zajedno s Vladom sa Turracherhohe (**0707 Aut Turracherhoh**) najbrže izručene.

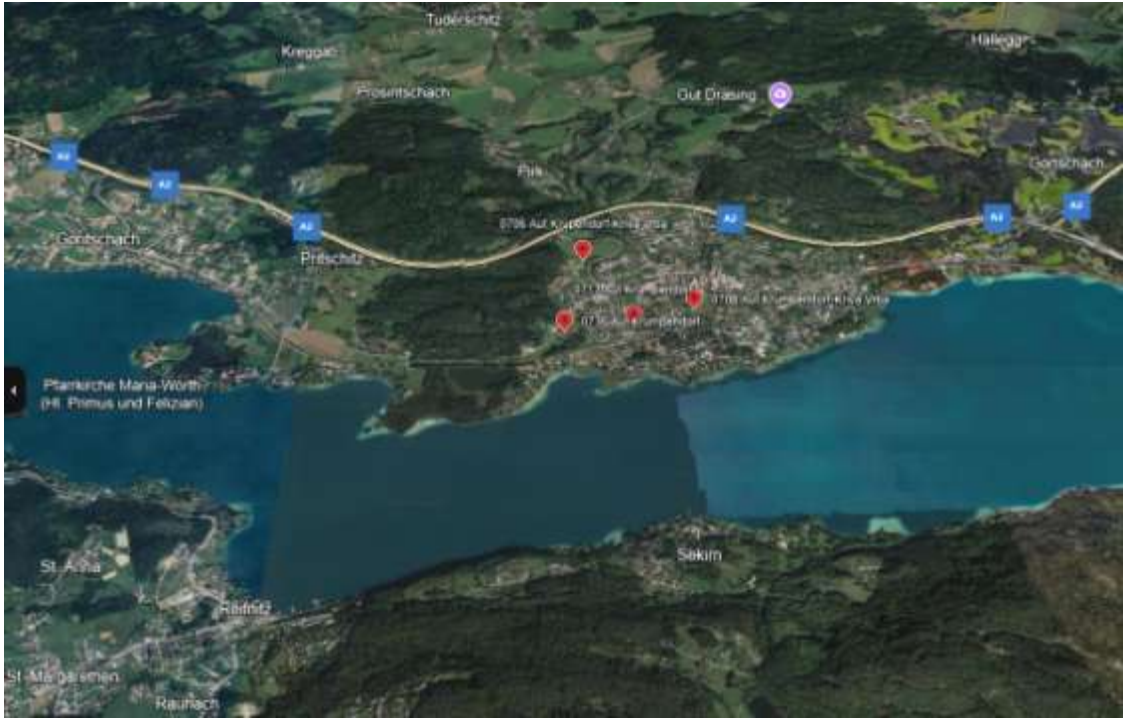
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0704_Aut_Klagenfurt.jpg

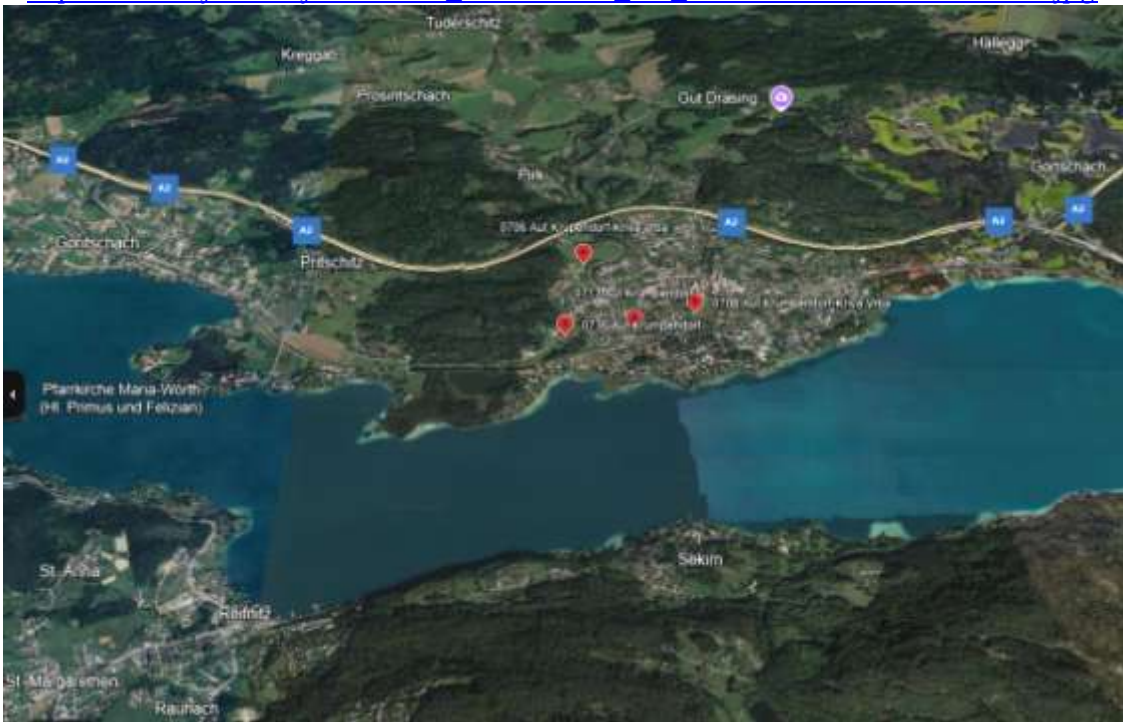
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0705_Aut_Worthersee.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0706_Aut_Krupendorf-Kriva_Vrba.jpg

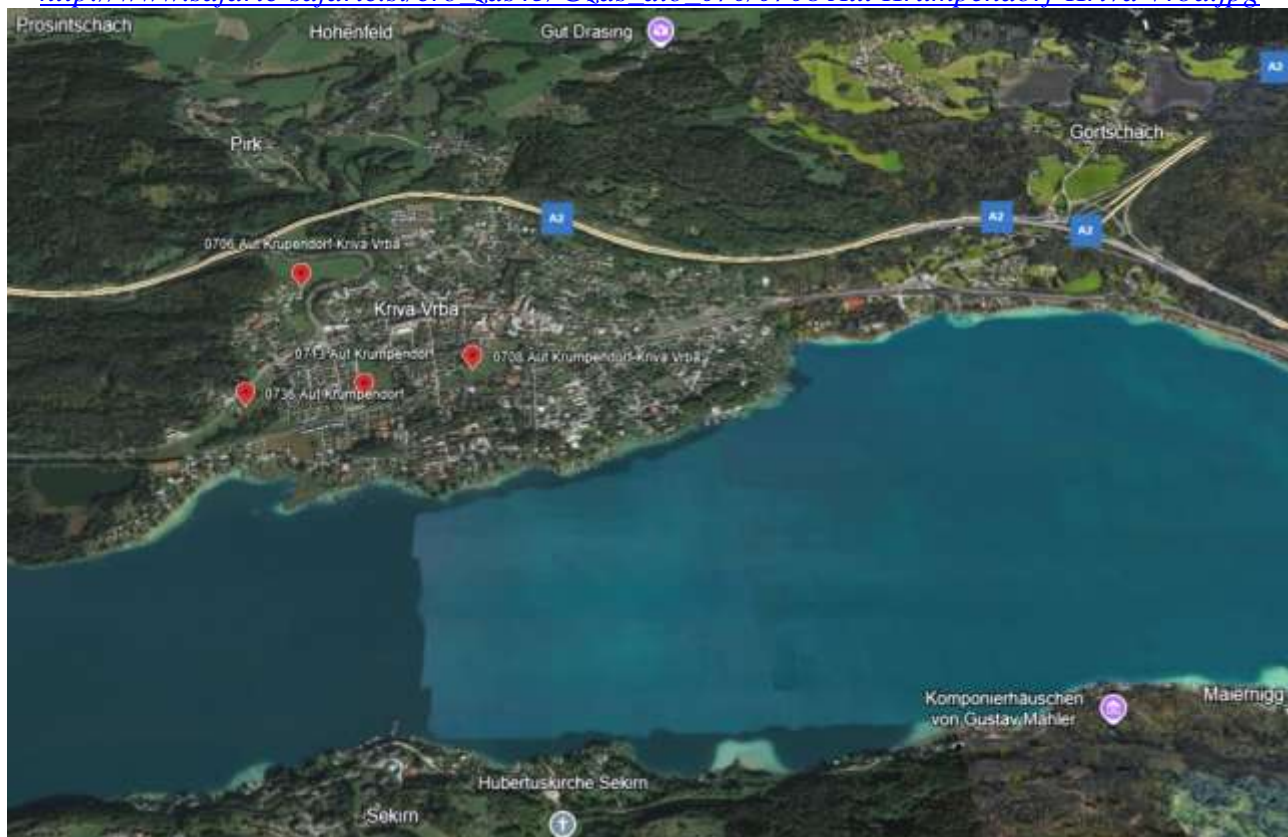

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0707 Aut Turracherhoh.jpg

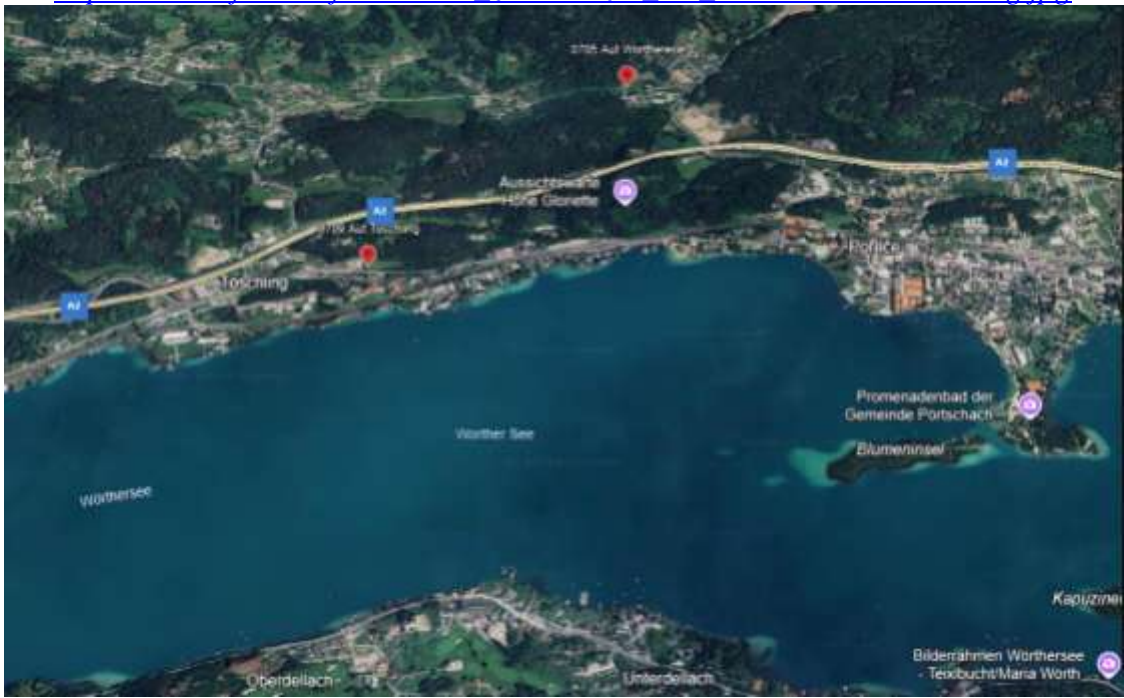
U Krumpendorfu, gdje su **postajala četiri logora**, a najživlji kod željezničke postaje (**0708 Aut Krumpendorf**) u privremenim barakama od dasaka i papira, bilo je ukupno i uvijek isto par tisuća hrvatskih izbjeglica, gdje se je i po više dana zadržavalo. U njemu je bilo **sjedište preostalog hrvatskog državnog aparata**, te središte sticanja informacija i tinjanja duhovnog života zbjega.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0708_Aut_Krumpendorf-Kriva_Vrba.jpg

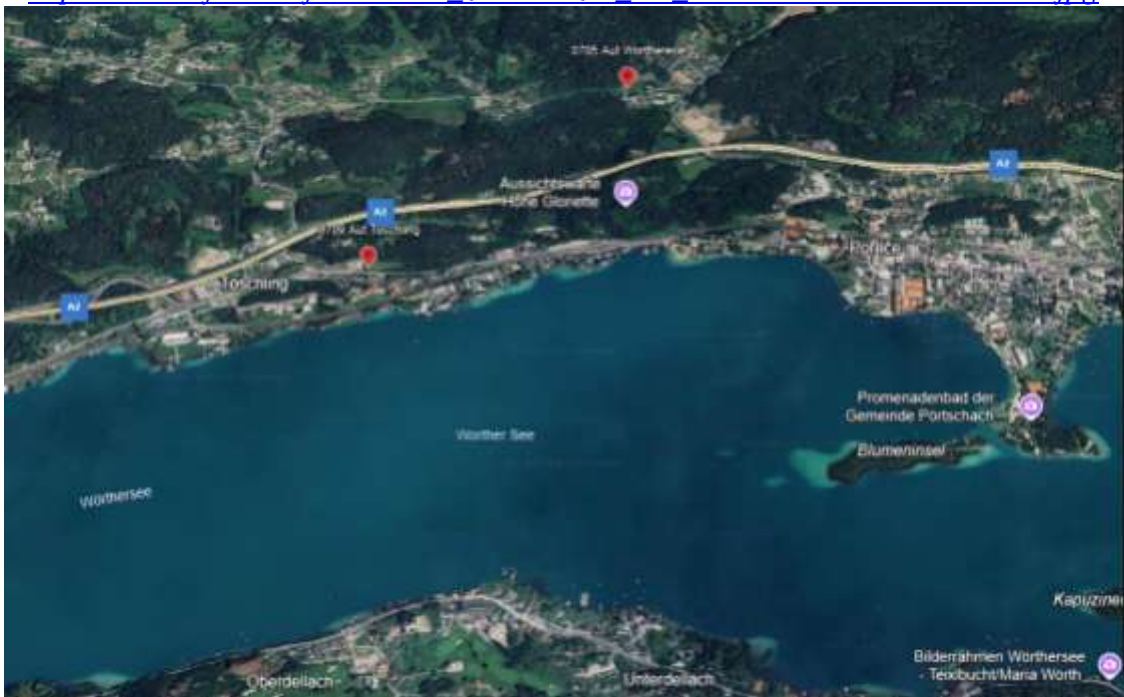

U kotlini **Krumpendorfa bilo je više manjih logora**. Jedan mali logor hrvatskih oružnika pod zapovjedništvom Bože Magovca nalazilo se je 3 km. Sjeverno-zapadno. Između ovoga i Kumpendorfa nalazio se jedan sa 700 PTS-ovaca pod zapovjedništvom dopukovnika Madiraca. U Toschlingu (**0709 Aut Toschling**), koji je također bio samo **vojnički logor**, bilo je preko 1.500 osoba. U Feldenu-**Vrba** (**0710 Aut Felden - Vrba**), na zapadnom kraju jezera, bila je skupina Hrvata u jednom stranom logoru, a od 20. svibnja i u Rossegu-Rožek (**0711 Aut Rosseg Rožek**), južno od zapadnog ruba jezera. Području Klagenfurt (**0712 Aut Klagenfurt**) - Krumpendorf (**0713 Aut Krumpendorf**) spada i **logorovanje ili boravljenje manjih skupina**, smještenih u udaljenijim mjestima na sjeveru i zapadu. U **njemačkom logoru** Maria Saal-Gospa Sveta (**0714 Aut Maria Saal**) bilo je 350 hrvatskih izbjeglica. Najdalje sjeverozapadno u jednom velikom hotelu na Turracherhohe (**0715 Aut Turracherhoh**) (1.763 m.) na domaku Salzburga (**0716 Aut Salzburg**), bila je par dana smještena glavna grupa Hrvatske Vlade od 130 osoba, koja se je ovamo bila dovezla, poslije par satovnog zadržavanja u Klagenfurtu, na 20 automobila. Pred ovim Reichenau (**0717 Aut Reichenau**), kao i još dalje od Turracherhohe (**0718 Aut Turracherhohe**) - u Tamswegu (**0719 Aut Tamsweg**) - nalazile su se skupinice hrvatskih izbjeglica. U Spitalu (**0720 Aut Spital**), 60 km udaljenom od Klagenfurta, u njemačkom logoru bilo je najprije nešto hrvatskih izbjeglica, a onda duže vremena 67 interniraca. U Villachu-**Beljak** (**0721 Aut Villah- Beljak**) bilo je više stotina raspršenih hrvatskih izbjeglica.

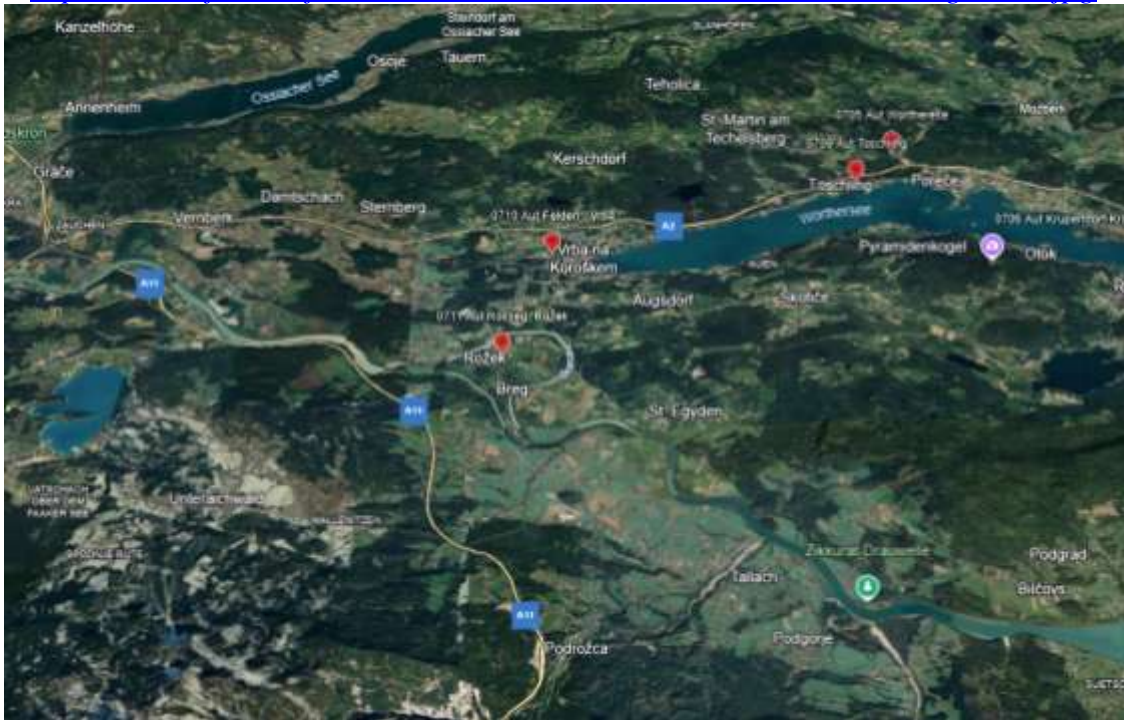
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0709 Aut Toschling.jpg

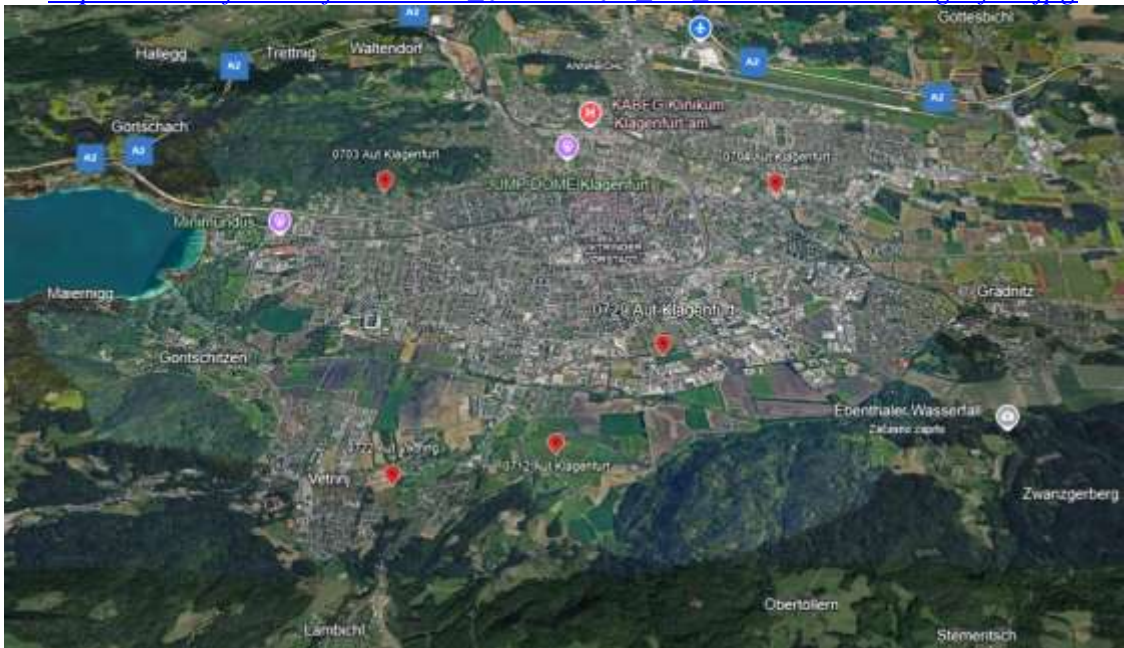
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0710 Aut Felden - Vrba.jpg

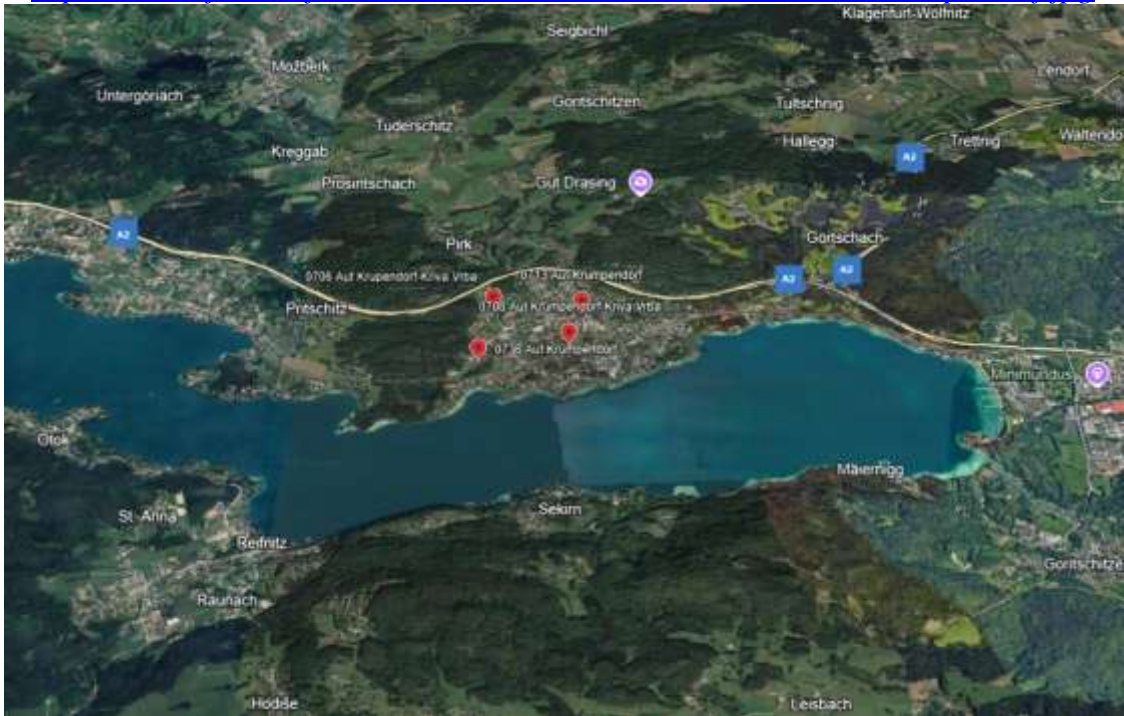
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0711_Aut_Rosseg_Rozek.jpg

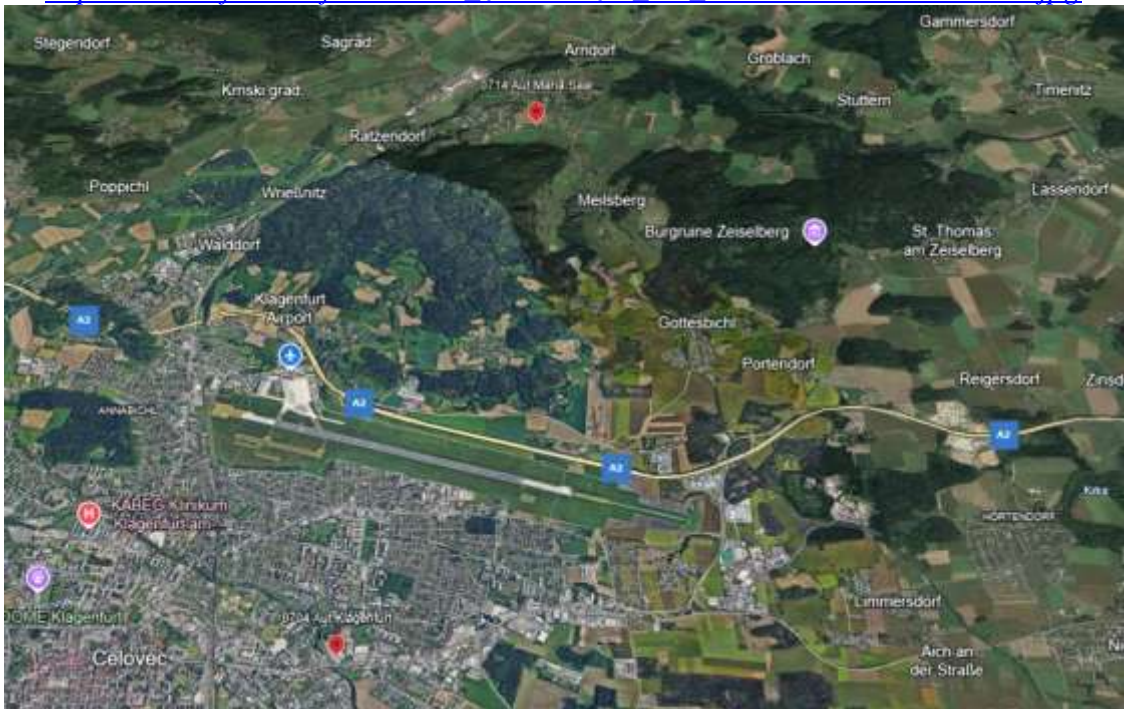
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0712_Aut_Klagenfurt.jpg

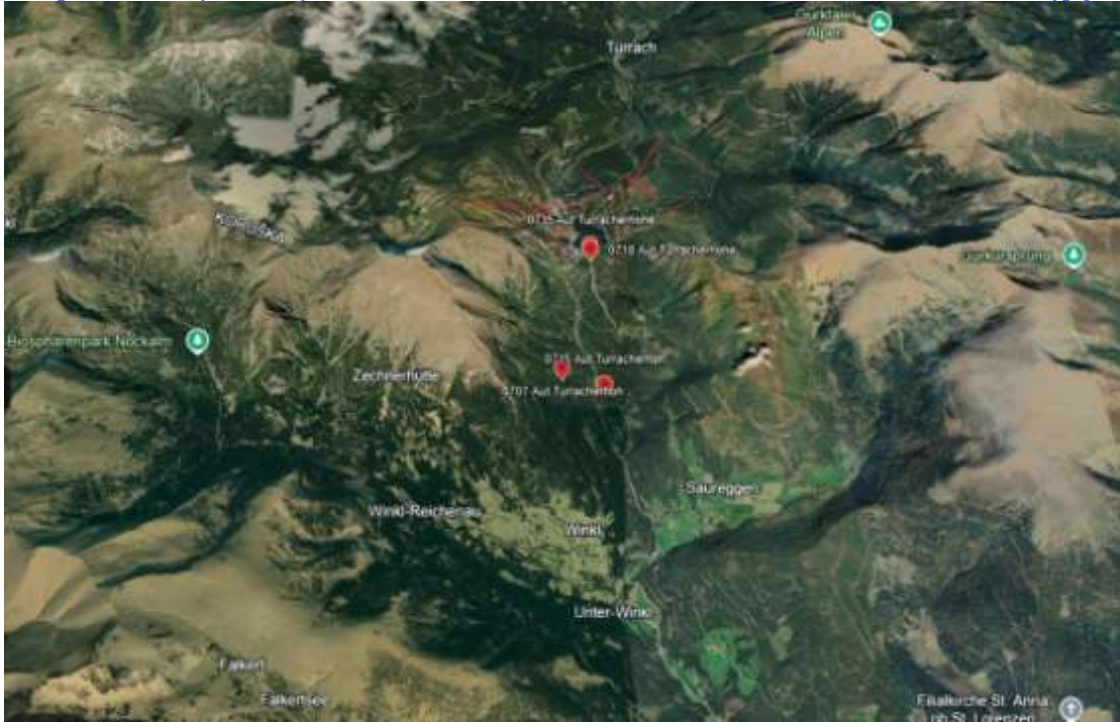
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0713_Aut_Krumpendorf.jpg

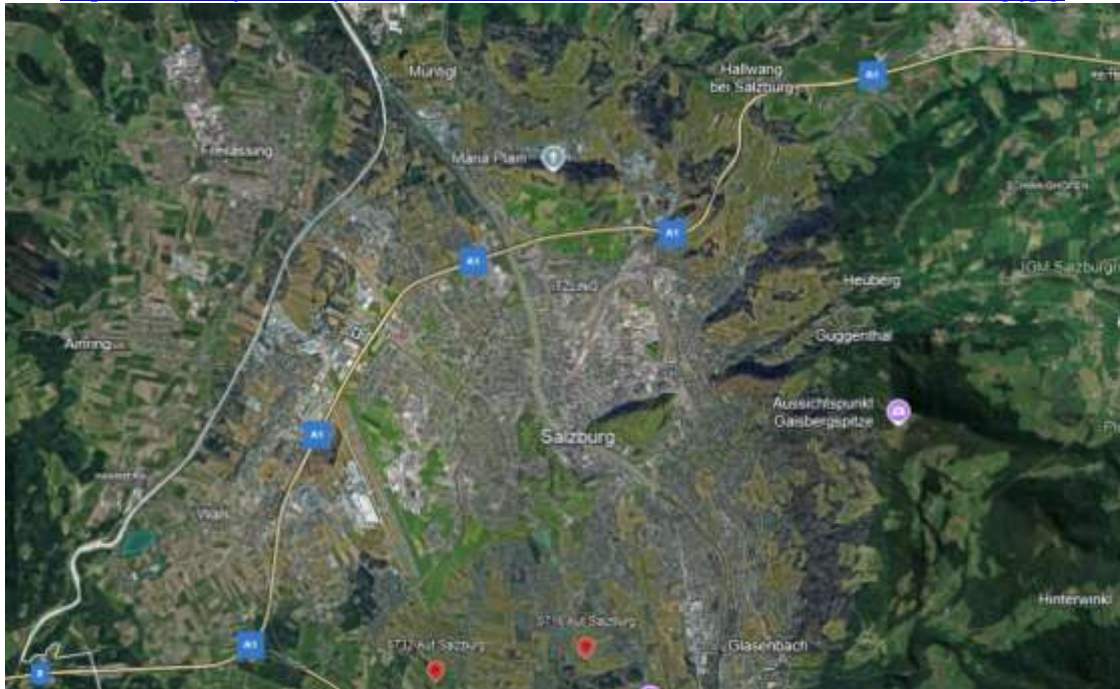
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0714_Aut_Maria_Saal.jpg

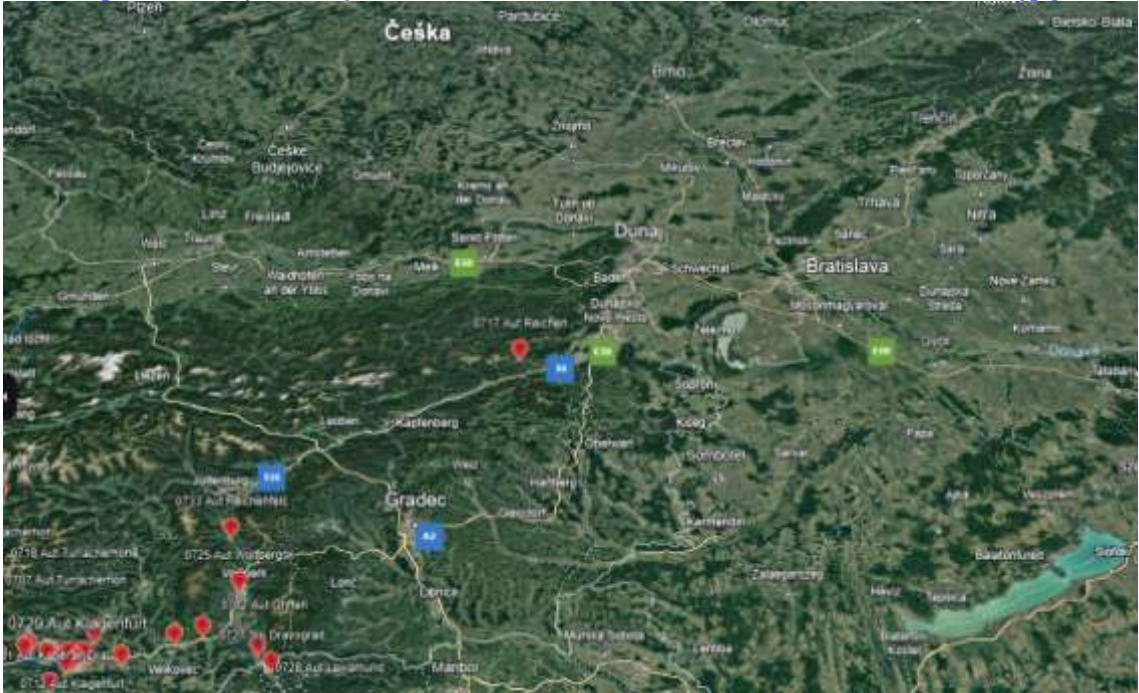
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0715 Aut Turracherhoh.jpg

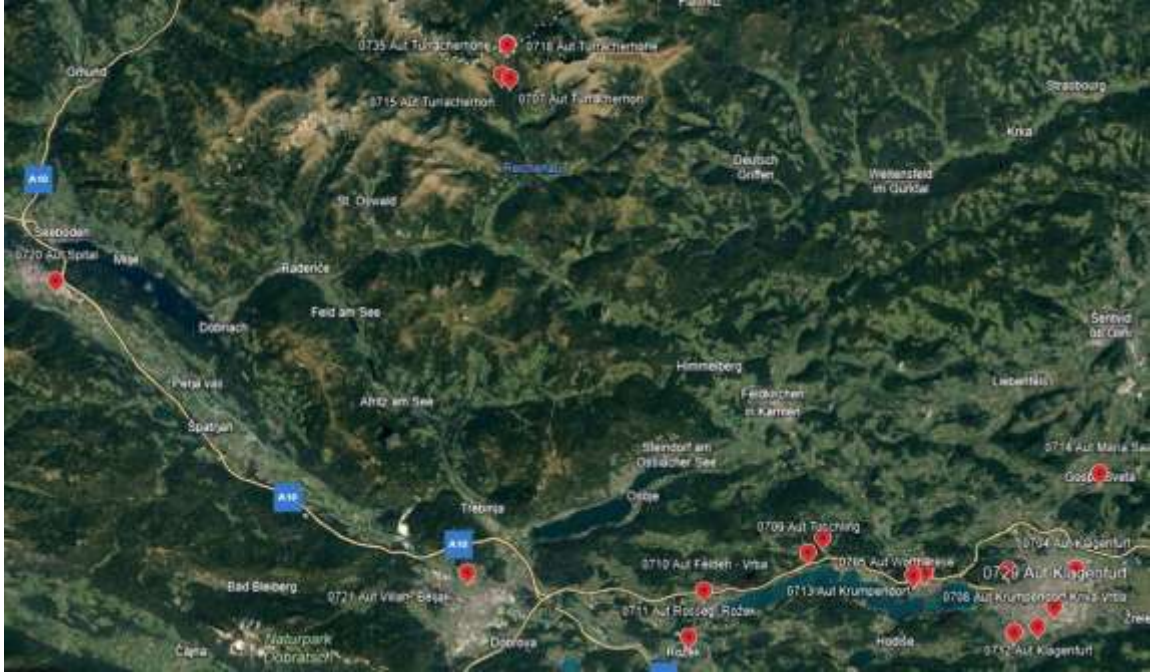
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0716 Aut Salzburg.jpg

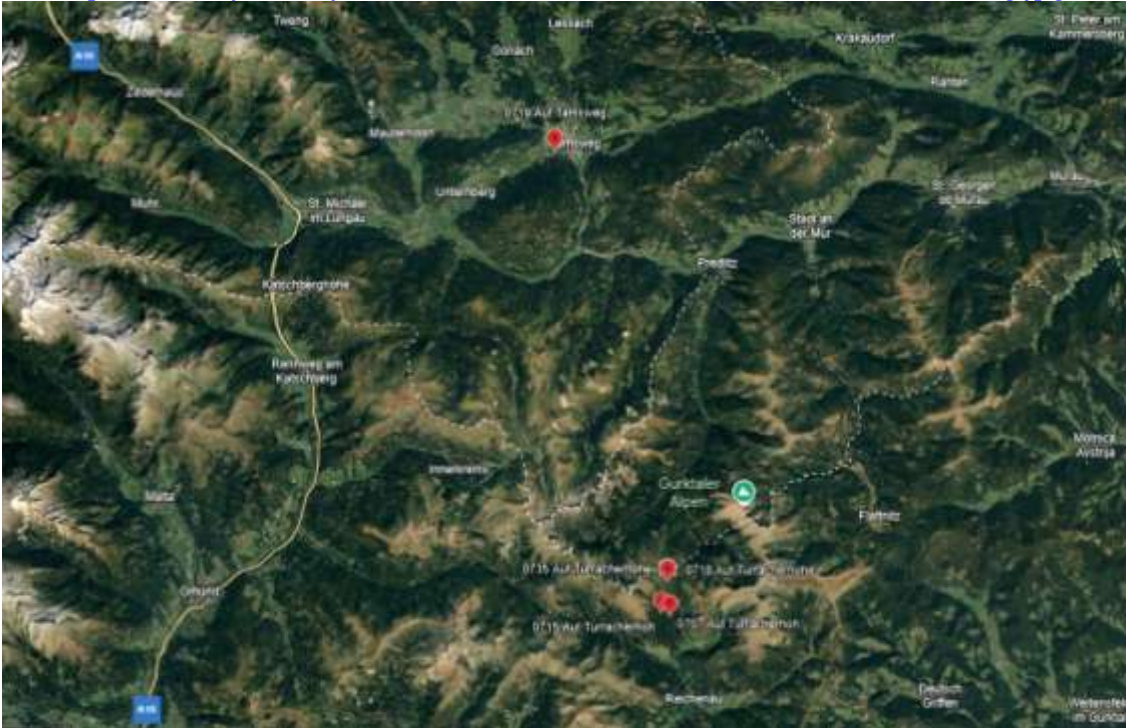
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0717_Aut_Reichen.jpg

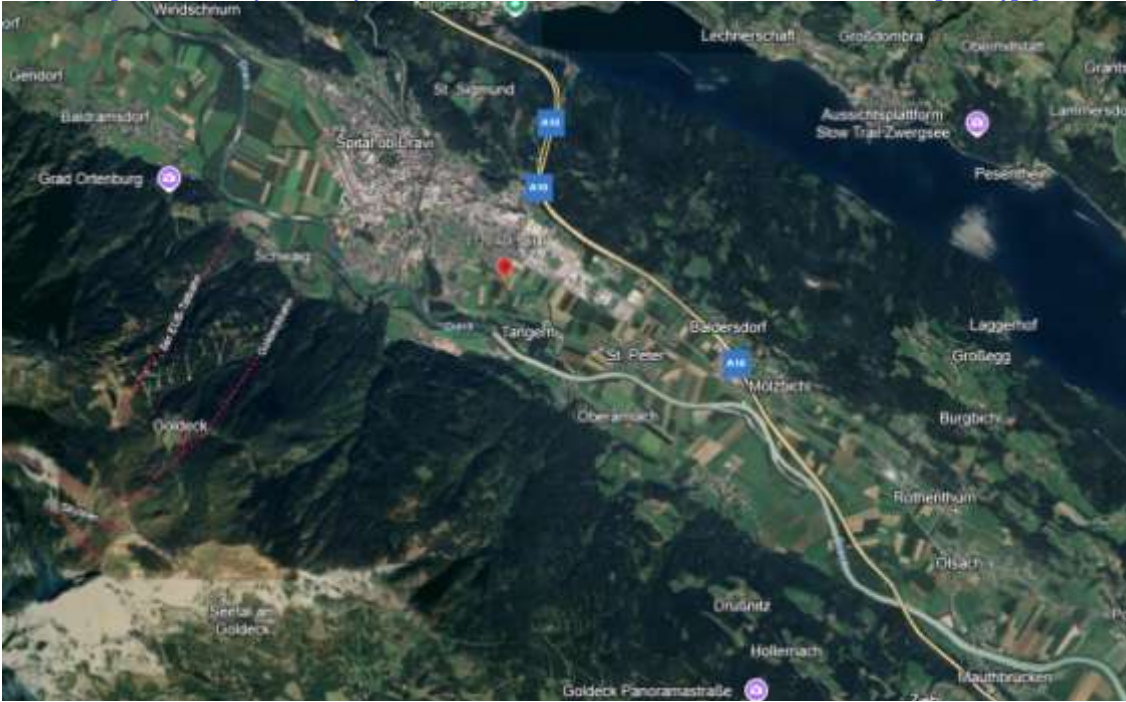
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0718_Aut_Turracherhohe.jpg

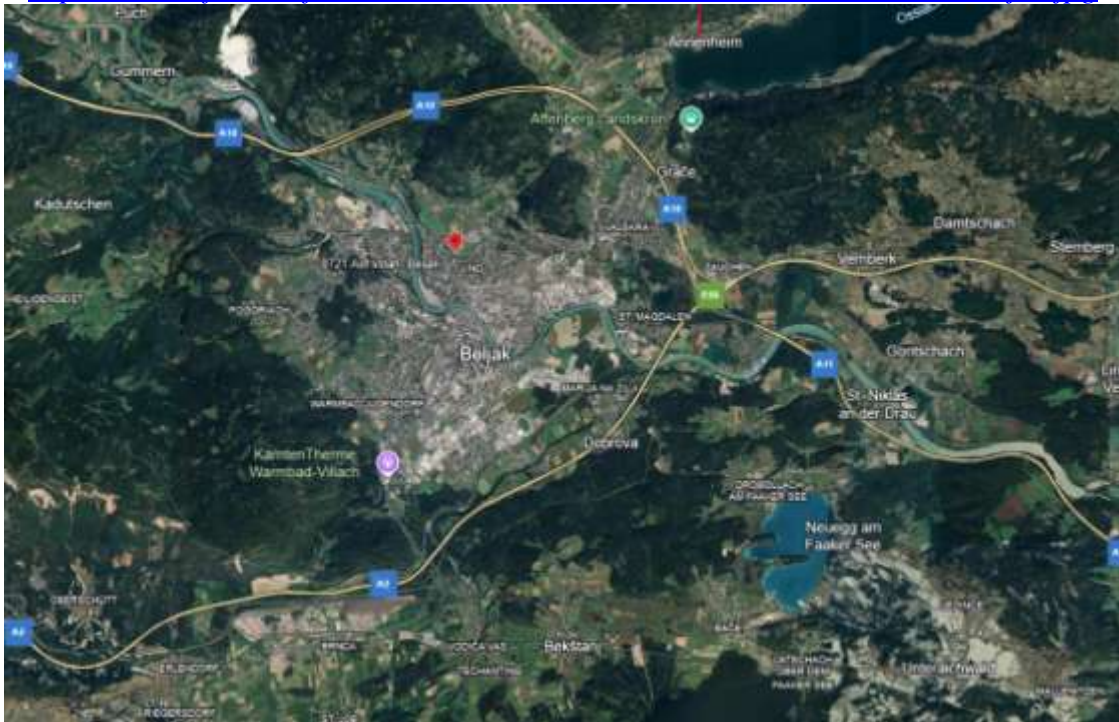
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0719_Aut_Tamsweg.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0720_Aut_Spital.jpg

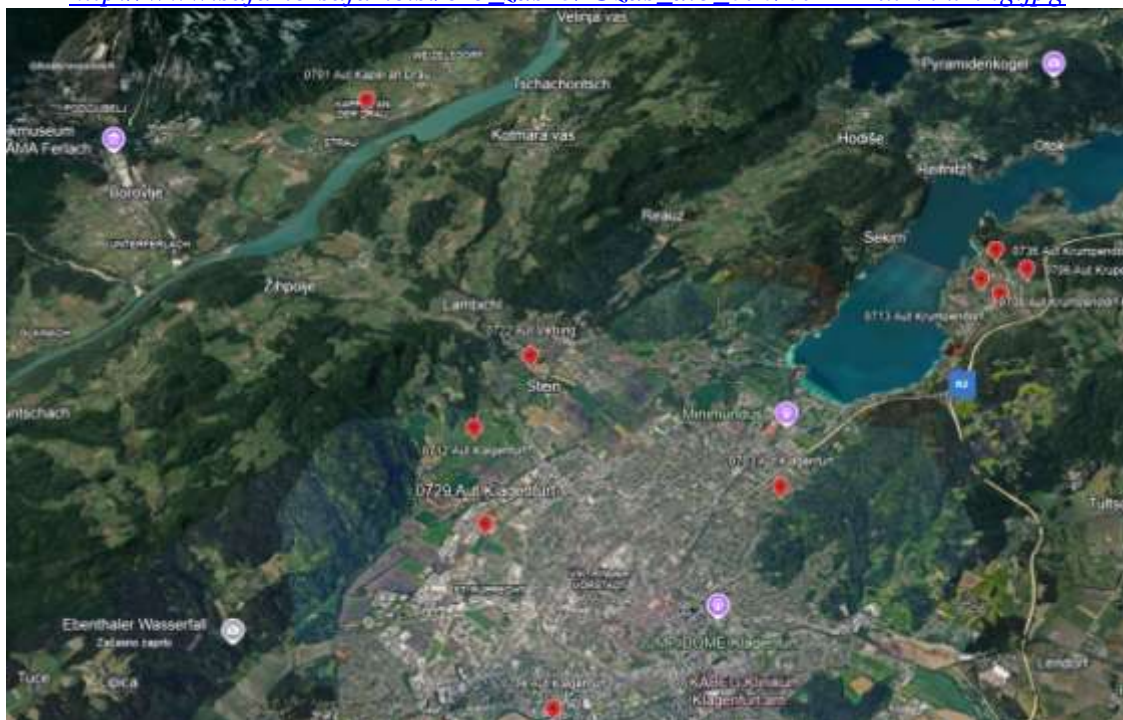

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0721_Aut_Villah-Beljak.jpg

Na području Viktringa ([0722 Aut Viktring](#)) bila je smještena skupina pukovnika Petrovića, dakle stigla s juga, koja je brojila oko 8.000 osoba. Nad njihovim logorom viorile su se mnogobrojne hrvatske zastave, a među mnoštvom vladalo je veliko rodoljubno oduševljenje. O njima su se raspitivali drugi 5.000, koji su se razbježali kod prelaza mosta na Dravi, dok su drugi 2.000 kao cjelina bili odmah iz Ferlacha-**Borovlje** izručeni. (*Partizanima, mo. Mile Boban, Otporaš.*)

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0722_Aut_Viktring.jpg

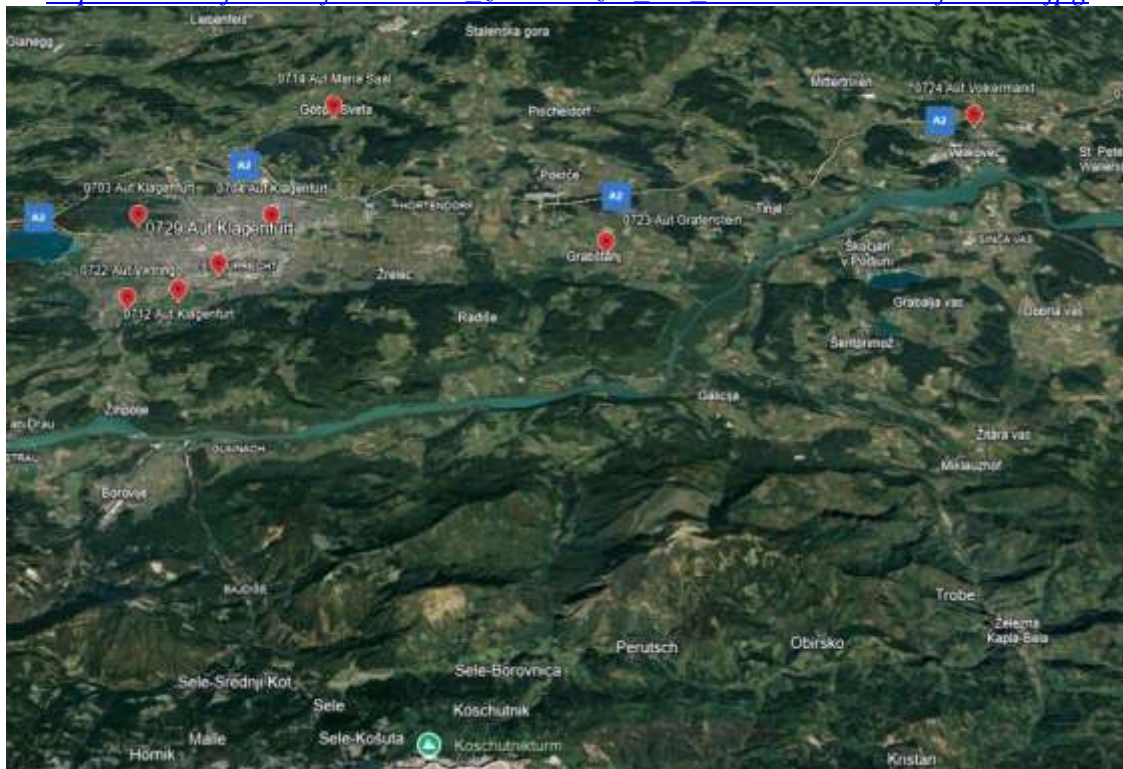

Treće područje bilo je u Grafensteinu-**Grabštanj** (0723 Aut Grafenstein), neobično lijepom mjestu. Jedna velika šuma, kroz koju protječe čista rječica (Krka), i jedna **poljana služile su za logorovanje**. Na **16. svibnja** približavale su se dvije skupine ovome mjestu: ostatak Ajanovićeve od 5.000 osoba s juga i skupinica dopukovnika Oreškovića (Gandi) s istoka, koja se probila prethodnog dana od Dravograda pokraj Bleiburga. Na domaku mjesta obadva mnoštva bila su po Englezima sa svih strana tankovima opkoljena. Poslije pregovora, odnosno primanja naloga za razoružanje po obadvojici hrvatskih glavara, s mnogo veoma dirljivih scena, hrvatski vojnici su se rastajali od dragog oružja, s kojim su neki bili vezani 4 godine. Englezi su zahtijevali, da se fotografski aparati takodjer predaju. Po razoružanju, Englezi su kratkim postupkom odredili smještaj pojedinih grupa.

Ovoj skupini bila je priključena i jedna skupinica od 270 pripadnika Handžar divizije, koji su bili oslobođeni od partizanske vlasti u Koruškoj. Neposredno briganje o njima vodio je poručnik Stjepan Buconjić, takodjer je u logoru bio smješten dio četnika iz Crne Gore. Ispočetka su dobivali hranu od Engleza, koja je bila dobrog kvaliteta, ali jako malo. Spavalo se pod vedrim nebom.

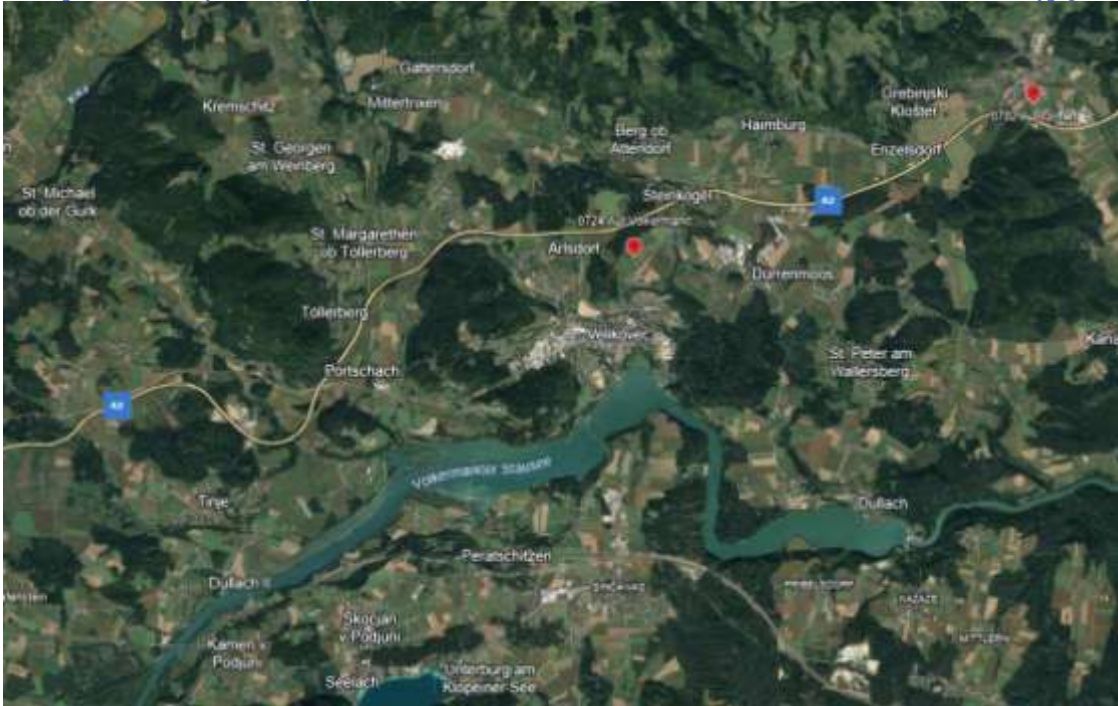
Narednih dana skupini su prišli dijelovi raspršene Hasićeve skupine, zatim nešto od lutajućih, koje su u kraj stigle prije dana Bleiburške tragedij, te i neke skupinice, koje su se razbježale s Bleiburga. Skupina je narasla na 8.000 osoba.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0723_Aut_Grafenstein.jpg

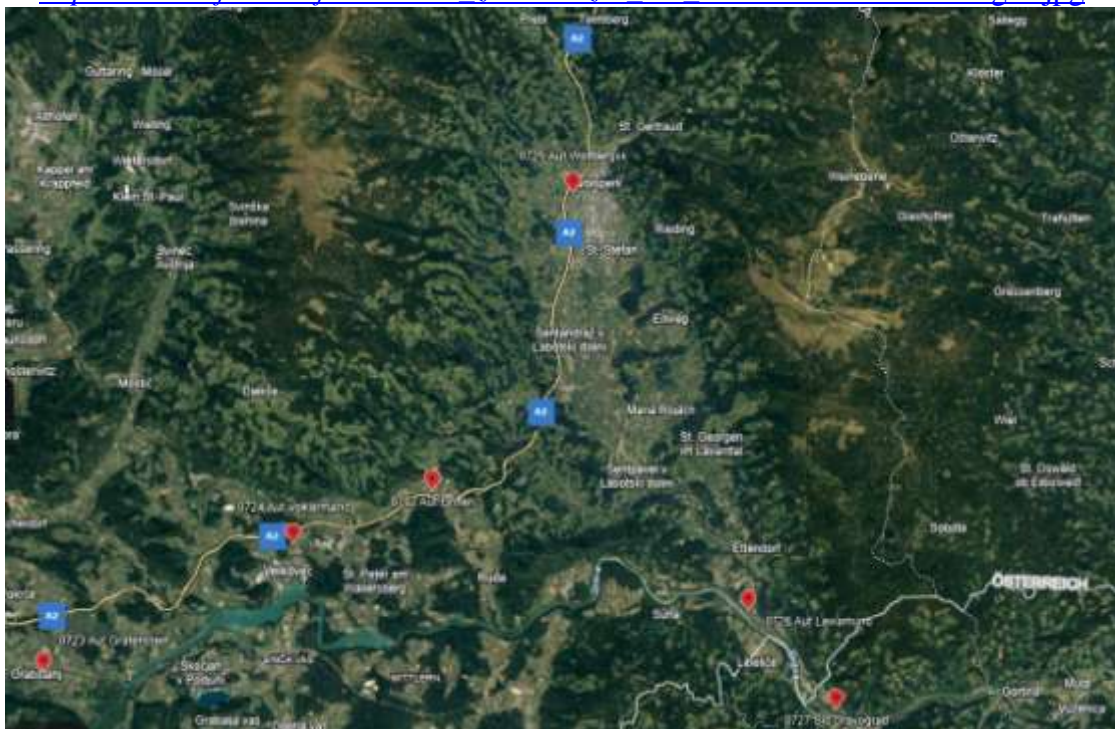

Na području Volkermarkta-**Velikovec** (0724 Aut Volkermarkt), s griffenom i Rudenom, zaustavljali su se pak samo oni, koji su se probili od Dravograda i Bleiburga. Ovoj strani, međjutim, pripada i Wolfbergska-**Volšperk** (0725 Aut Wolfbergs) skupina, o kojoj je vrijedno više reći, jer njoj izručenje Englezi nisu zatajili, pa se za razumjevanje toga događaja ovim treba pripremiti.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0724 Aut Volkermarkt.jpg

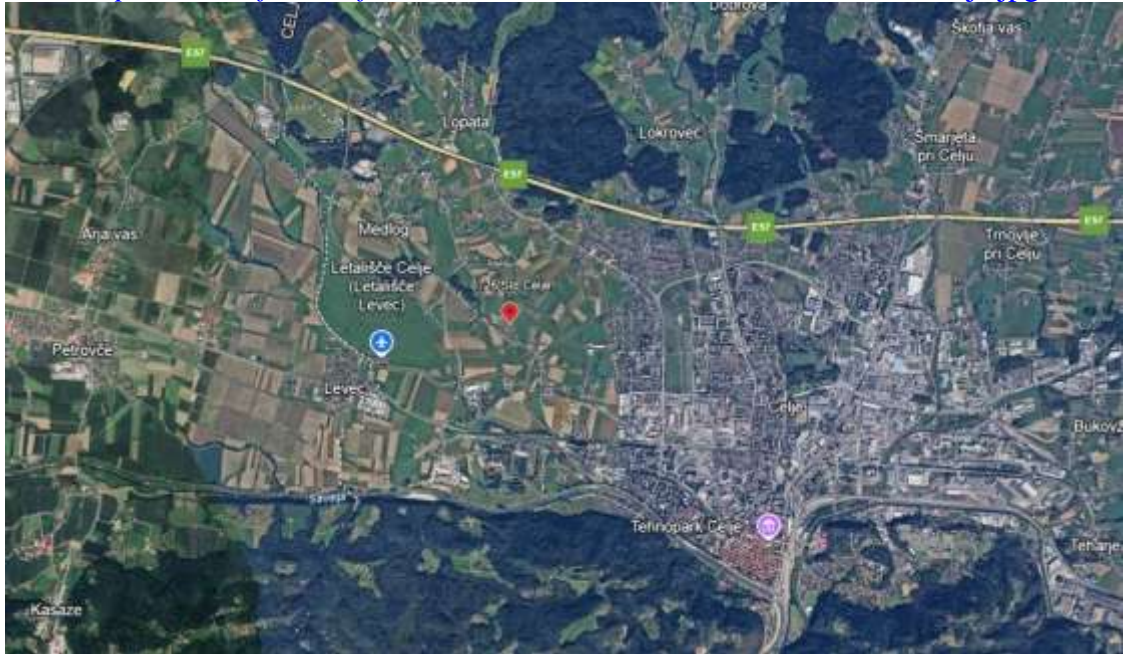

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0725 Aut Wolfbergsk.jpg

Ovoj skupini bila je jezgrom jedna manja skupina, koja se sastojala većinom od PTS-a pod dopukovnikom Madiracem, a prošla je sretno Celje (0726 Slo Celje) zorom 8. svibnja, u 15 sati napravila je mali zastoj u Dravogradu (0727 Slo Dravograd), pred večer je stigla u Lawamund (0728 Aut Lawamund), a 9. svibnja, spriječena od strane partizana na kretanju za Klagenfurt (0729 Aut Klagenfurt), produžila je put Wolfsberga (0730 Aut Wolfsberg). Na tom putu sreća se s engleskom vojskom i pred večer stigla u Wolfsberg (0731 Aut Wolfbergsk), gdje je u noći između 9. i 10. svibnja prvi puta došla s Englezima u dodir kao zarobljenici. Kolonu je vodio general Moškov. Na deseti svibnja zorom, pokraj još ne snašavših se Engleza, kolona je pohrlila Judenburgu s namjerom, da dalje produži Salzburgu (0732 Aut Salzburg), dakle američkoj zoni.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0726 Slo Celje.jpg

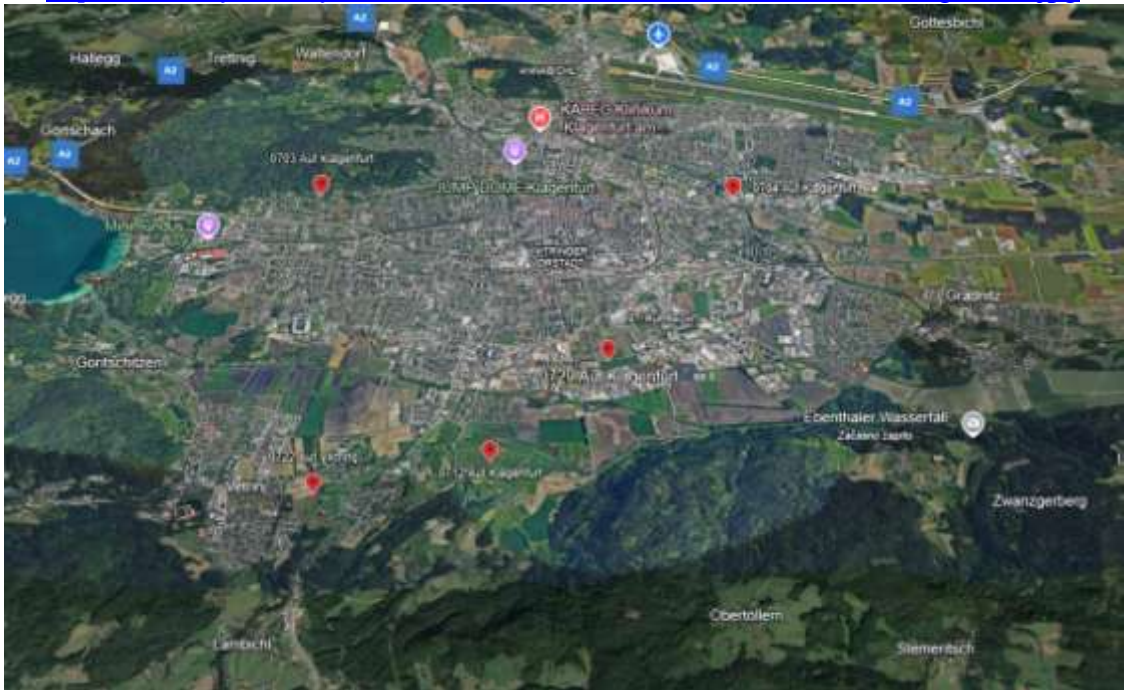
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0727 Slo Dravograd.jpg

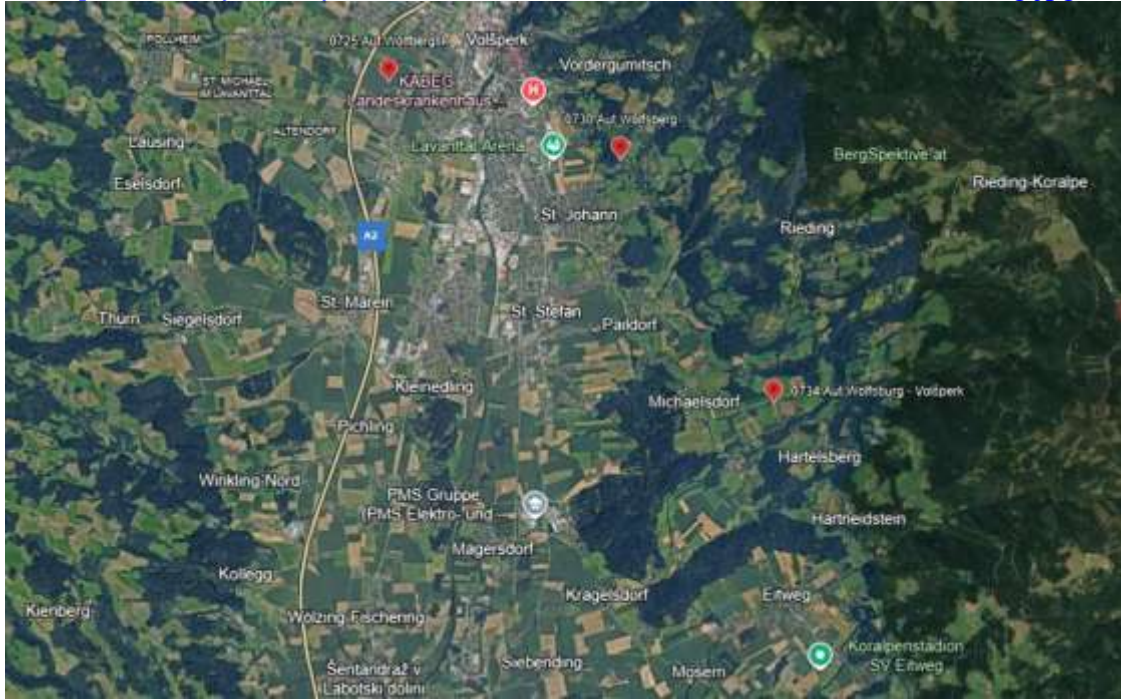
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0728 Aut Lawamund.jpg

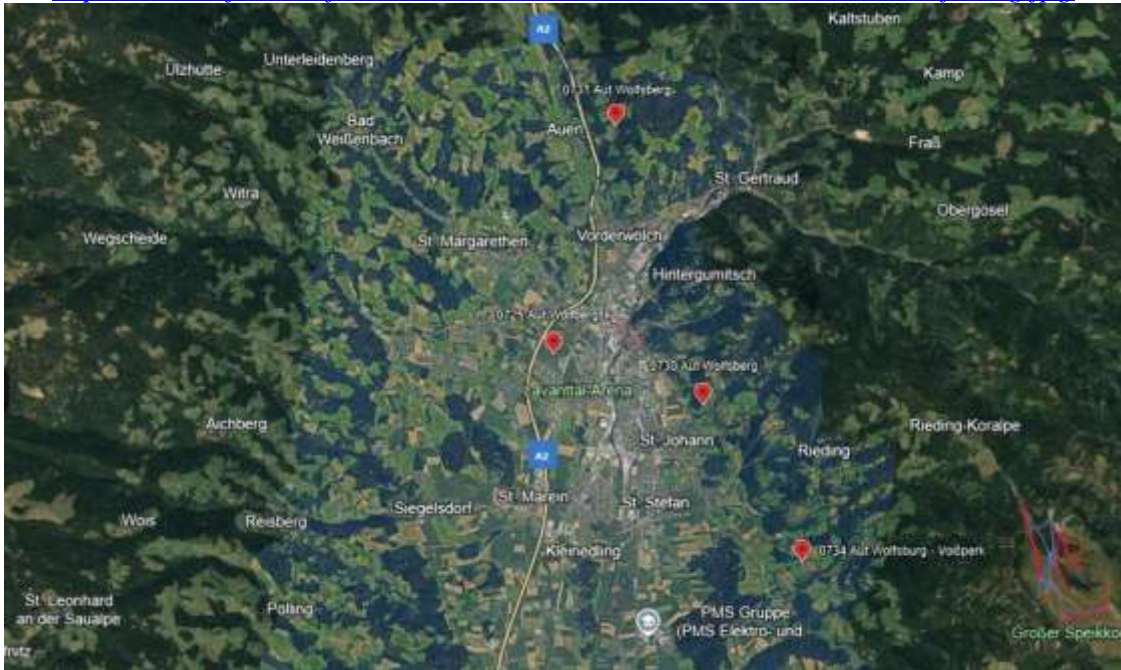
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0729 Aut Klagenfurt.jpg

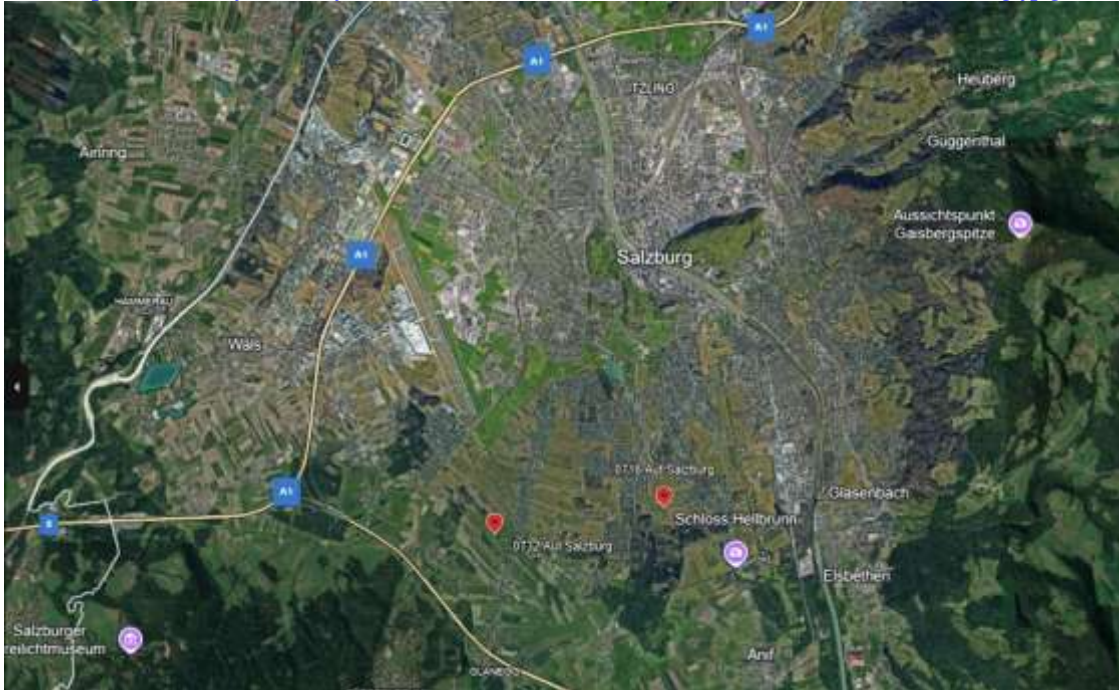
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0730 Aut Wolfsberg.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0731 Aut Wolfsberg.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0732_Aut_Salzburg.jpg

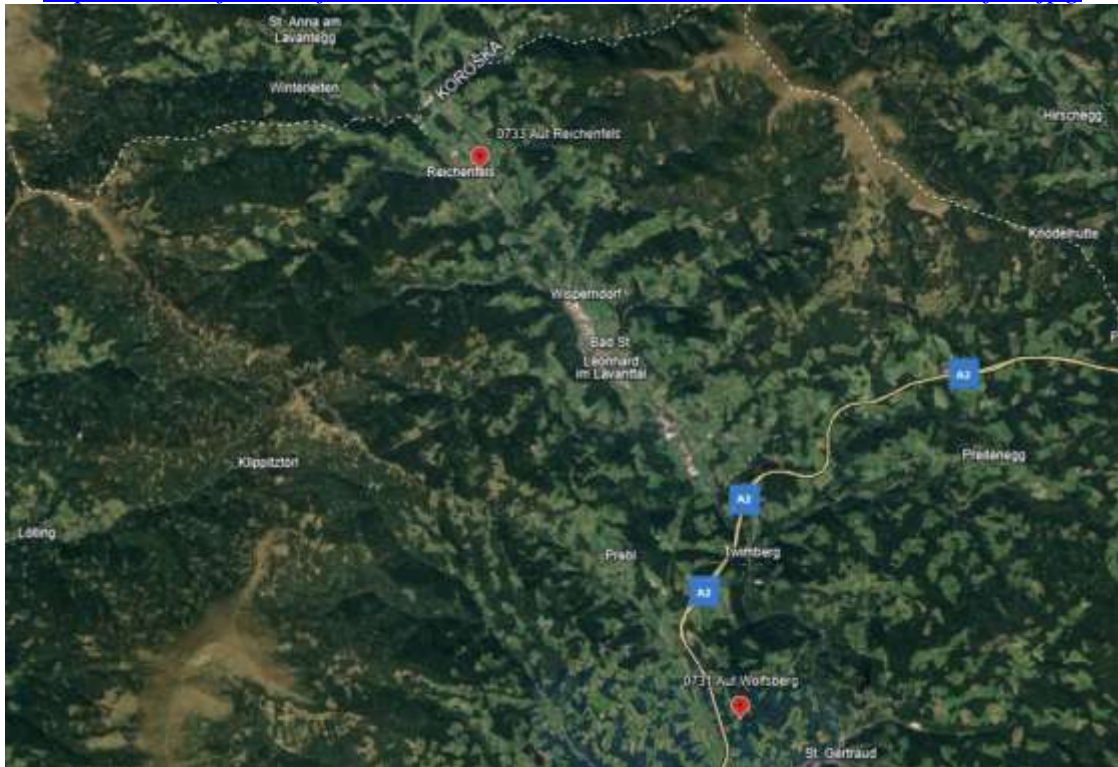

Pridolaskom novih, uglavnom gradjanskih grupa, uspostavljala se je veća kolona. Neke su - još prije, nego su se uspjele priključiti jezgri - bile uznemirivane od partizana. Zato su neke zaostajale, kao i jedna grupa djevojaka i studentica. Od tih zaostalih grupa neke su partizani zarobljavali i sobom odvodili.

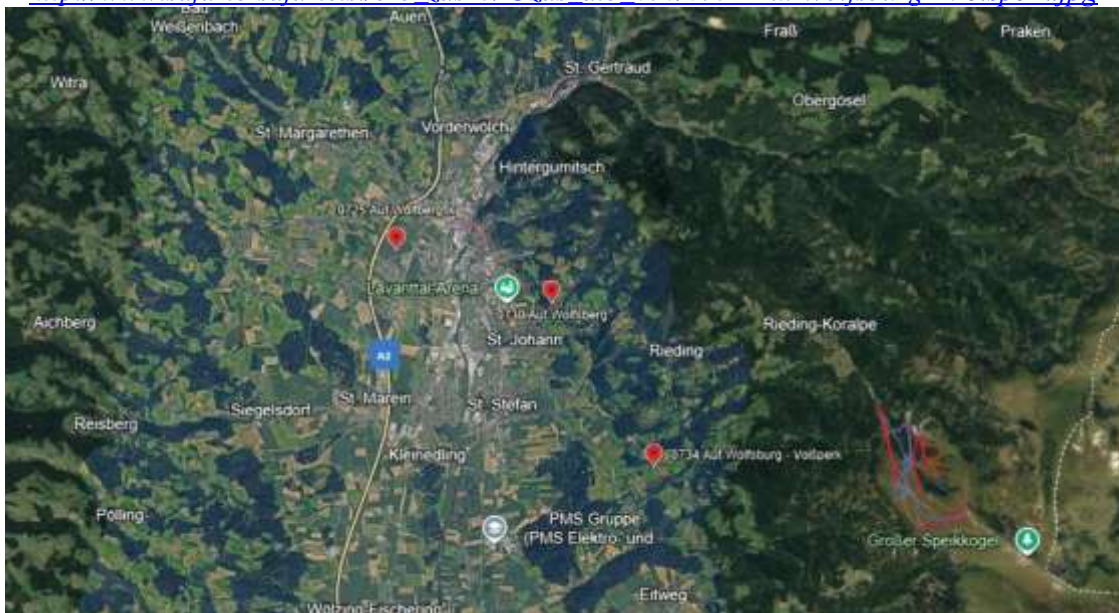
Kolona je narasla na 4.000 osoba. Njoj su se bili priključili ministar HOS-a admiral Steinfel i glavar u Glavnom Stožeru general Fedor Dragojlov, a dalje je kolonu vodio general Rolf.

Kada je skupina istog dana stigla u Reichenfels ([0733 Aut Reichenfels](#)), tu je od Engleza bila zaustavljena i zadržana do **12. svibnja**, kada su je povratili nazad u Wolfsburg-**Volšperk** ([0734 Aut Wolfsburg](#)). O njenoj zanimljivoj i relativno sretnijoj sudbini, dakle nešto različitijoj od drugih, nastavlja se govoriti u "Izručenju".

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0733_Aut_Reichenfels.jpg

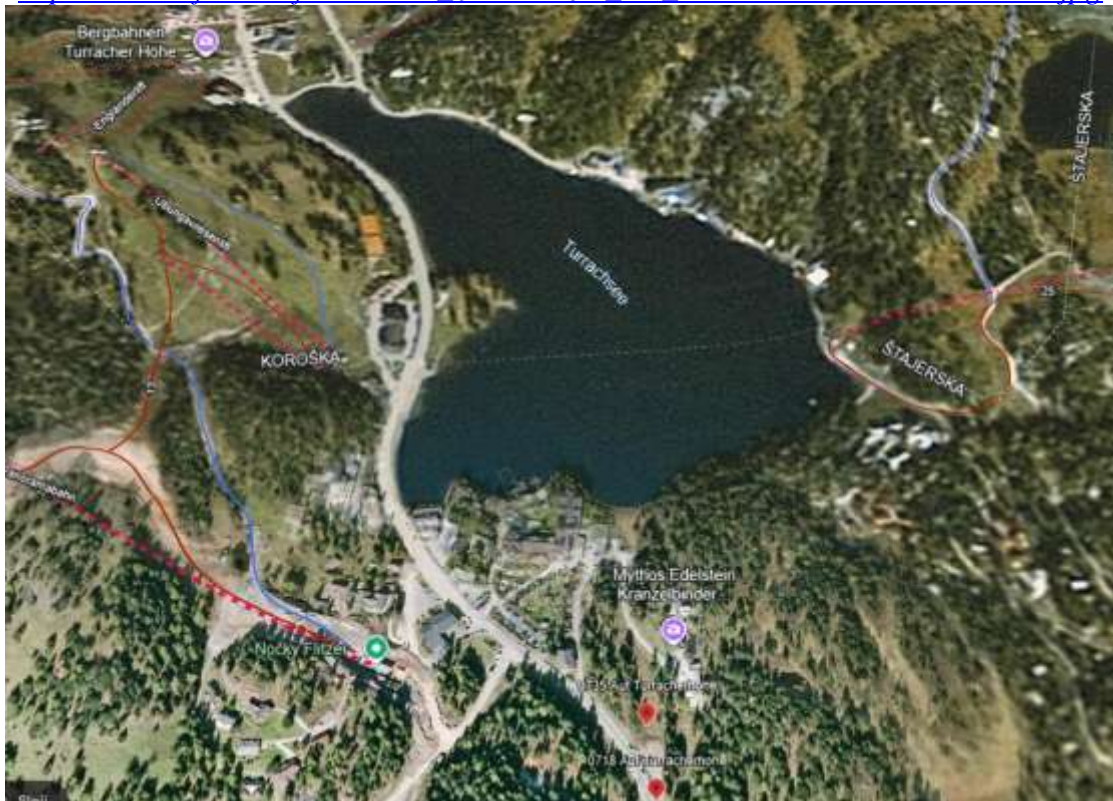

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0734_Aut_Wolfsburg_-_Volšperk.jpg

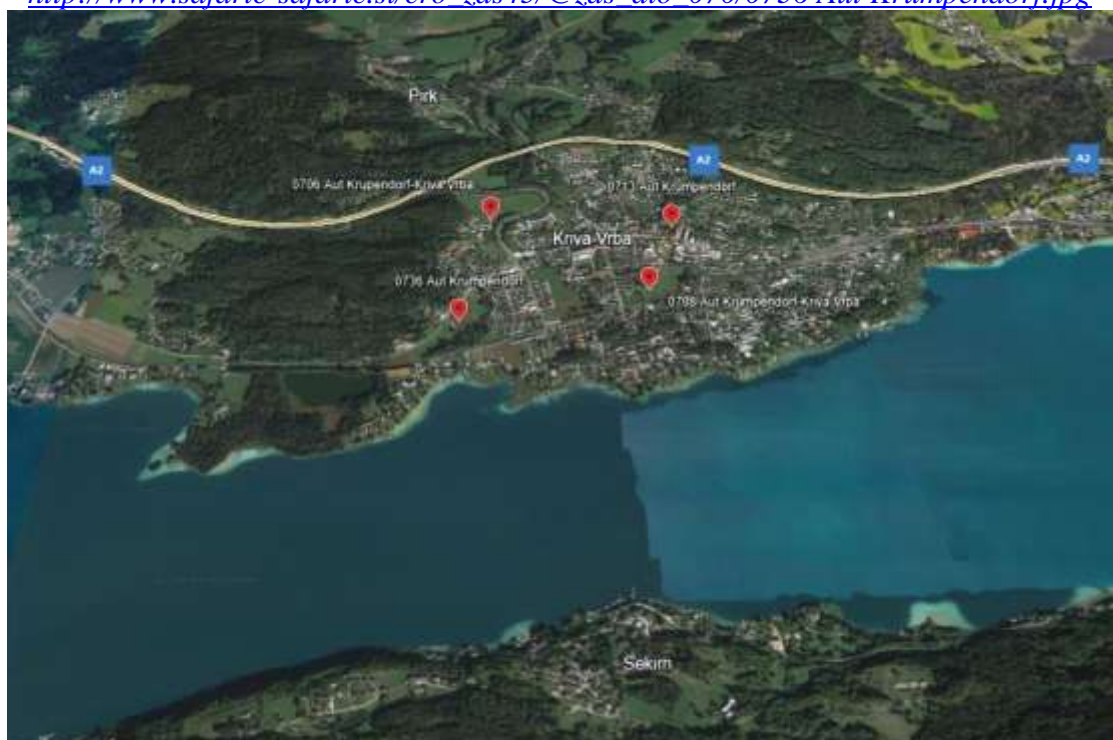
Predtrupa ili klagnefurški dio hrvatskog zbjega odmah bio obezglavljen izručenjem Hrvatske Vlade **19. svibnja**, već nakon tri - četiri prespavanja na Turracherhohe (**0735 Aut Turracherhohe**). To, kao i ostalo vrebanje partizana, da pohvataju i odvedu hrvatske izbjeglice, onemogućilo je svaki organizacijski - upravni i informativni - rad i život. Hrvati nisu mogli imati nikakvog vojničkog ni građanskog vodstva, kao što su to imali, na primjer, Slovenci. Brzina događaja i dezorijentiranost mnogo su skrivali, da se nije znalo uspješno ugibati opasnostima.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0735_Aut_Turracherhohe.jpg

Ipak su u Krumpendorfu-Kriva Vrba ([0736 Aut Krumpendorf](http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0736_Aut_Krumpendorf.jpg)) zaostala skupinica vodstva i dotadašnjih upravljača. Svi oni od najviše uprave, zajedno sa svojim bližnjim suradnicima, po potrebi situacije i pod pritiskom javnog mnijenja, prestali su bili igrati se državnih poslova i održavati sjednice, te su se povukli i izgubili, a druga, manje istaknuta ekipa preuzela je brigu o narodu, zato se 10. svibnja pristupilo osnivanju Hrvatskog Crvenog Križa, da se Humanitarnom akcijom zamijeni dalje nemogući svaki hrvatski politički rad.

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_070/0736_Aut_Krumpendorf.jpg

Po knjizi dra. Otona Knezevića "Pokolj Hrvatske Vojske 1945.", Chicago 1960., na str. 74-75., Hrvatski Crveni Križ bio je izdao nižu obavijest:

Nastavlja se (8.dio) Hrvatski Crveni Križ bio je izdao nižu obavijest:

Nema slike Bleiburg-slika_071